

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 IX

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2026

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 september 2025

Via deze brief bieden wij u een toelichting op de gemaakte beleidskeuzes, overeenkomstig artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016. Voor alle (nieuwe) beleidsvoorstellen met financiële gevolgen van meer dan € 20 mln. in enig jaar stuurt de regering het ingevulde kader Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) aan het parlement. Voor de begroting van IX Financiën en Nationale Schuld 2026 gaat het om één mutatie waarvoor dit kader is opgesteld. Het betreft de herallocatie van middelen van Invest-NL naar Invest International. Alle CW3.1-kaders bijhorend bij de fiscale maatregelen ontvangt het parlement bij het Belastingplan 2026.

Toelichting herallocatie van Invest-NL naar Invest International

Het kabinet heeft besloten tot een operationele, financiële en organisatorische integratie van Invest-NL en Invest International. Hierbij zullen de randvoorwaarden zoals gedefinieerd in het integratieonderzoek in acht worden genomen. Het doel is om per 1 januari 2028 tot een integratie van beide organisaties te komen. Hierover is uw kamer geïnformeerd op 4 juli 2025.¹

Om het voortbestaan van Invest International op korte termijn te waarborgen, wordt een deel van de begrote middelen voor Invest-NL uit 2028 en 2029 geheralloceerd naar Invest International in de jaren 2026 en 2027. De middelen zorgen ervoor dat Invest International ondersteuning kan blijven bieden aan ondernemingen bij hun op het buitenland gerichte activiteiten en internationale projecten die een bijdrage leveren aan de Nederlandse economie door het verbeteren van de internationale concurrentiepositie en het verdienvermogen, en voor internationale projecten die voorzien in oplossingen voor wereldwijde vraagstukken zoals bijdragen aan duurzame economische ontwikkeling. Doordat de

¹ Kamerstukken II, 2024–2025, 35 123, nr. 44

middelen voor Invest International voortkomen uit het gereserveerde kernkapitaal van Invest-NL betekent dit dat Invest-NL in 2028 en 2029 vooralsnog verminderd in staat is om innovatieve bedrijven (startups en scale-ups) middels financiering te ondersteunen en bij te dragen aan de innovatie en transitiedoelstellingen voor Nederland.

De herallocatie die aan uw Kamer wordt voorgelegd bij de Ontwerpbe-groting 2026 van het Ministerie van Financiën is in de tabel weergegeven. Doordat de middelen voor Invest NL en Invest International allebei naar verwachting niet EMU-saldorelevant zijn, zal er geen saldoeffect plaats-vinden door de herallocatie.

<i>In € mln.</i>	2026	2027	2028	2029	Totaal
Kernkapitaal Invest International	150	100			250
Kernkapitaal Invest -NL			- 50	- 200	- 250

Deze herallocatie van budgettaire middelen vindt plaats onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring. In de bijlage van deze brief («Herallocatie Invest-NL naar Invest International») treft u het ingevulde kader Beleidskeuzes uitgelegd (CW3.1) aan waarin de beleidskeuzes ten aanzien van deze middelen nader worden toegelicht.

De Minister van Financiën,
E. Heinen

– Onderbouwing en evaluatie van de herallocatie van middelen van Invest – NL naar Invest International in het kader van de integratie van beide staatsdeelnemingen (CW3.1)

Invulling artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet (CW3.1)

Op basis van Artikel 3.1 in de Comptabiliteitswet krijgt de Kamer bij voorstellen die impact hebben op de Rijksbegroting een toelichting op nagestreefde doelstellingen, doeltreffendheid, doelmatigheid, ingezette beleidsinstrumenten en financiële gevolgen voor het Rijk en, waar mogelijk, maatschappelijke sectoren.²

In onderstaand overzicht is de toelichting opgenomen met betrekking tot de herallocatie van Invest-NL en Invest International in verband met het besluit tot integratie van beide staatsdeelnemingen.

De Kamer is op vrijdag 4 juli³ geïnformeerd over dit besluit.

Beleidskeuzes uitgelegd

Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)

Doelen

Aanleiding

Het kabinet heeft besloten tot een operationele, financiële en organisatorische integratie van Invest-NL en Invest International. Hierbij zullen de randvoorwaarden zoals gedefinieerd in het integratieonderzoek in acht worden genomen. Het doel is om per 1 januari 2028 tot een integratie van beide organisaties te komen.

Om voortzetting van de activiteiten van Invest International op korte termijn te waarborgen, en om te voorkomen dat de organisatie in afwachting van integratie moet afschalen, wordt een deel van de begrotingsmiddelen voor Invest-NL uit 2028 en 2029 naar voren gehaald in 2026 en 2027 en aan Invest International toegekend.

Doelstelling van het geld dat naar Invest International gaat:

Door de toezegging van deze middelen kan Invest International tot het moment van integratie ondersteuning blijven bieden aan ondernemingen bij hun op het buitenland gerichte activiteiten en internationale projecten die een bijdrage leveren aan de Nederlandse economie, de internationale concurrentiepositie en bijdragen aan duurzame economische ontwikkeling.

Voorstel

Vanaf 2026 heeft Invest International onvoldoende kernkapitaal voor de investeringsactiviteiten. De herallocatie waarborgt het voortbestaan van Invest International in afwachting van integratie:

In € mln.	2026	2027	2028	2029	Totaal
Kernkapitaal Invest International	150	100			250
Kernkapitaal Invest -NL			- 50	- 200	- 250

² Kamerstukken II 2021/22, 31 865, nr. 198.

³ Kamerstukken II, 2024–2025, 35 123, nr. 44

Beleidsinstrument(en)	<p>De Machtigingswet oprichting Invest International («Machtigingswet») beschrijft de volgende taken van Invest International:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een investeringstaak: Het voor eigen rekening en risico direct of indirect financieren van internationale projecten, internationale activiteiten van Nederlandse bedrijven, en buitenlandse overheden. 2. Een ontwikkeltaak: Het direct of indirect ondersteunen van businessplannen gericht op activiteiten in het buitenland en het ontwikkelen van nieuwe business- en financieringsconcepten gericht op activiteiten in het buitenland. 3. Een regelingentaak: Het verstrekken van subsidies voor de financiering van internationale projecten, internationale activiteiten van Nederlandse bedrijven, en buitenlandse overheden. Invest International doet dit door middel van een door de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp verstrekt mandaat. <p>De herallocatie stelt Invest International in staat om direct voor eigen rekening (vanuit het «kernkapitaal») meer ondernemingen te financieren, zoals beschreven in de investeringstaak.</p>
Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>De staat doet twee incidentele kapitaalstortingen van € 150. mln. in 2026 en van € 100 mln. in 2027 aan Invest International uit de bestaande middelen die in de Miljoenennota 2025 gereserveerd werden in 2028 en 2029 voor Invest-NL.</p> <p>Deze stortingen zijn naar verwachting niet EMU-saldorelevant en niet kaderrelevant.</p>
Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	<p>De kasschuif van Invest-NL aan Invest International heeft geen negatieve financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren.</p>

Nagestreefde doeltreffendheid*Tussentijdse evaluatie Dialogic*

- De tussentijdse evaluatie van Invest International van Dialogic¹ toont aan dat Invest International een slagvaardige organisatie is die invulling geeft aan de doelen als omschreven in de Machtigingswet.

Monitoring resultaten

- Invest International meet of de beoogde resultaten van gefinancierde projecten bereikt worden, en rapporteert hierover en over de financiële resultaten in haar jaarverslag. De staat neemt dit mee in de overleggen die zij met Invest International voert en vraagt de onderneming bij te sturen wanneer nodig.

Doeltreffendheid additionele middelen

- De additionele middelen voor het kapitaalkernkapitaal zorgen ervoor dat Invest International meer bedrijven en projecten kan ondersteunen met financiering.
- Indien Invest International geen middelen krijgt in 2026 en 2027, zorgt dat ervoor dat ze capaciteit moeten afschalen op de korte termijn om vervolgens op de langere termijn na integratie met Invest-NL weer op te schalen.
- Invest International streeft ernaar om doeltreffend te zijn door projecten te selecteren die additioneel aan de markt zijn met een duidelijke bijdrage aan de Nederlandse economie en internationale uitdagingen. Dit laatste is in de praktijk geoperationaliseerd door te beoordelen wat de bijdrage is aan de *Sustainable Development Goals* (SDG's).
- Omdat de additionele middelen voor Invest International in 2026 en 2027 uit het gereserveerde kernkapitaal van Invest-NL komen betekent dit vooralsnog dat Invest-NL in 2028 en 2029 deze middelen niet kan investeren in lijn met haar doelstelling: bijdragen aan het financieren en realiseren van maatschappelijke transitieopgaven door ondernemingen en aan het bieden van toegang tot ondernemingsfinanciering. Deze middelen zijn echter nog niet gecommitteerd, dus er gaan geen investeringen verloren. Separaat wordt bekeken of op een later moment additionele middelen beschikbaar komen voor de beleidsdoelen waar Invest-NL uitvoering aan geeft. Deze herallocatie zorgt er zo voor dat buitenlandse activiteiten die een bijdrage aan de Nederlandse economie leveren ook in 2026 en 2027 gefinancierd kunnen blijven worden.

Nagestreefde doelmatigheid*Tussentijdse evaluatie Alvarez en Marsal:*

- Uit de evaluatie van Alvarez en Marsal² volgt dat er vanuit het Nederlandse bedrijfsleven een additionele vraag aan financiering is en dat Invest International in korte tijd een volwassen organisatie heeft neergezet op commercieel gebied en op het gebied van risicobeoordeling.

Om doelmatig te opereren, hanteert Invest International de volgende aanpak:

- Efficiënt inzetten van middelen door duidelijke criteria en procedures voor projectselectie en financiering. Door alleen bedrijven te financieren met een businessmodel en (potentieel) positieve business case financiert de onderneming bedrijven die impact maken met een kansrijke toekomst.
- Samenwerken met andere financieringsinstellingen en partners om synergiën te benutten en overlap te voorkomen.
- Continu verbeteren van interne processen en systemen om operationele kosten te minimaliseren en effectiviteit te verhogen.

Het portfolio moet op de lange termijn revolverend zijn, zodat de onderneming zichzelf financieel in stand kan houden en er geen structurele bijdrage nodig is voor de continuïteit. De staat heeft met Invest International afgesproken dat de organisatie een positief rendement moet behalen. Dit heeft Invest International al sinds 2023, eerder dan begroot.

Evaluatie-paragraaf*Toekomstige evaluaties van Invest International*

- Vanaf 2021 vindt elke 7 jaar een evaluatie plaats, waarin doeltreffendheid, doelmatigheid en de effecten van de wet in de praktijk worden beoordeeld
- Het verantwoordelijke beleidsministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) treedt onder andere op kwartaalbasis in overleg met Invest International waarbij BZ onder andere de doeltreffendheid van de onderneming monitort.
- Het Ministerie van Financiën voert als aandeelhouder onder andere elk kwartaal aandeelhoudersoverleggen met de raad van bestuur van Invest International en halfjaarlijks met de raad van commissarissen. Hier ligt de focus meer op de financiële prestaties van de onderneming en goed bestuur.

Terugkijkend hebben zoals hierboven beschreven al twee deel-evaluaties plaatsgevonden over de doeltreffendheid en de volwassenheid van de organisatie.

¹ Kamerstukken II 2023–2024, 35 529, 24

² Kamerstukken II 2024–2025, 35 529, 25